

**CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2-3580 din 19.06. 2020

La nr. 16-01-5099 din 16.06.2020

Cancelaria de Stat

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (Legea nr.436/2006, nr.158/2008, nr.80/2010, nr.136/2016, nr.270/2018).

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 2 (două) file.

Director

Ruslan FLOCEA

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO20/6607 din 29.06.2020

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (Legea nr. 436/2006, nr.158/2008, nr.80/2010, nr.136/2016, nr.270/2018)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Guvernul RM, iar autor nemijlocit este Cancelaria de Stat, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 privind actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Potrivit art.12 alin.(2) al legii, *"Termenul de prezentare a recomandărilor asupra proiectelor de decizii va constitui cel puțin 10 zile lucrătoare de la data mediatizării anunțului referitor la inițierea elaborării deciziei sau de la data mediatizării anunțului privind organizarea consultărilor publice."* Mai mult ca atât, art.11 alin.(2²) al aceleiași legi prevede că *"Anunțul privind organizarea consultărilor publice și*

materialele aferente sunt făcute publice cu cel puțin 15 zile lucrătoare înainte de definitivarea proiectului de decizie”.

Cu referire la proiectul de lege, autorul nu a respectat etapele asigurării transparenței decizionale statuate în Legea nr.239/2008. Astfel, atât normele elaborate, cât și nota informativă nu se regăsesc pe pagina web a Cămarilor de Stat (data verificării: 26.06.2020).

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

În cadrul notei informative autorul stabilește că: *„Elaborarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative derivă din necesitatea executării acțiunii 1.42.1 din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2020-2023, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.636/2019, care prevede ”Revizuirea cadrului normativ ce reglementează funcția publică și statutul funcționarului public în scopul asigurării gestionării eficiente a resurselor umane din autoritățile publice. Astfel, proiectul de lege prevede intervenții în mai multe legi care au menirea de a îmbunătăți managementul funcției publice și al funcționarilor publici”.*

Analizând prevederile propuse se constată că proiectul vine cu un set de modificări ce vizează activitatea Cămarilor de Stat (în special, concretizarea competențelor Cămarilor de Stat în domeniul managementului resurselor umane în administrația publică) dar și actualizarea unor acte normative, precum Legea nr.158/2008, nr.136/2016 la cerințele legislației naționale din domeniul muncii. Astfel, se constată că scopul proiectului corespunde scopului declarat de către autor în nota informativă.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Proiectul promovează interesele funcționarilor publici de a beneficia de un cadru legal actualizat conform cerințelor legislației muncii. Totodată, normele elaborate promovează interesele instituționale ale Cămarilor de Stat, în special a secretarului general al Guvernului care potrivit proiectului, urmează să beneficieze de cabinet propriu în condițiile Legii nr.80/2010 cu privire la statutul persoanelor din cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică. Astfel, normele promovate corespund interesului public.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de *„nota informativă care cuprinde:*

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;*
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;*
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;*
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;*
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare”.*

Nota informativă stabilește necesitatea elaborării proiectului. La fel, în notă sunt analizate principalele prevederi și condițiile care au impus elaborarea proiectului, în conformitate cu cerințele statuate la art.30 al Legii nr.100/2017 privind actele normative.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) *fundamentarea economico-financiară*”.

Reieșind din argumentele expuse de autor în nota informativă, cât și din prevederile proiectului, se constată că implementarea acestuia presupune unele cheltuieli financiare și potrivit notei informative acestea vor acoperite din contul și în limitele bugetului instituțional al Cancelariei de Stat. În acest sens, nota informativă stabilește expres: „*Realizarea proiectului dat poate implica cheltuieli financiare în contextul instituirii cabinetului pentru funcția de secretar general al Guvernului, însă acest efort financiar va fi acoperit în limitele alocațiilor bugetare aprobate pentru Cancelaria de Stat.*”

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative *”textului proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

Astfel, conținutul proiectului este expus în limbă simplă și clară, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

Totodată, pentru a acorda, pe deplin un sens concis reglementărilor propuse, sub aspectul expunerii și pentru a evita dublările prevederilor elaborate, se recomandă la Art.II pct.16 din proiect excluderea sintagmei „litera c), cuvintele „un an” se substituie cu cuvintele „doi ani”.

Subsidiar, se impune necesitatea excluderii prevederii „f) *îngrijirea copilului cu dizabilități;*” de la Art.II pct.16 din proiect, întrucât aceasta dublează următoarea prevedere din proiect, care este una mai concisă și corespunde exact cerințelor statuate la art.78 alin.(1) lit.b/1 din Codul muncii.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul acordă unele responsabilități Cancelarie de Stat ce vizează implementării și realizarea politicii statului și a procedurilor de personal în domeniul funcției publice. În acest sens, Hotărârea Guvernului nr.657/2009 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea, structurii și efectivului-limită ale Cancelariei de Stat, prevede expres la pct.7 lit.g): „*Cancelaria de Stat*

are următoarele atribuții: [...] f) asigură coordonarea și monitorizarea activităților în cadrul reformei administrației publice centrale; g) asigură promovarea și realizarea politicii statului în domeniul serviciului public, în special al managementului resurselor umane”.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul a fost elaborat de către Cancelaria de Stat și are drept scop actualizarea cadrului legal ce vizează funcția publică și statutul funcționarului public. Totodată, unele prevederi vin să acorde competențe Cancelariei de Stat (în special, în domeniul managementului resurselor umane în administrația publică).

Autorul nu a respectat cerințele legale privind asigurarea transparenței în procesul decizional, statuate în Legea nr.239/2008. Totodată, statuăm că prevederile proiectului corespund scopului declarat de către autor în nota de argumentare.

Totodată, pentru a asigura o expunere concisă a sensului normei se recomandă la Art.II pct.16 din proiect excluderea sintagmei „litera c), cuvintele „un an” se substituie cu cuvintele „doi ani”. Subsidiar, se impune necesitatea excluderii, la același articol, a prevederii „f) îngrijirea copilului cu dizabilități;”, întrucât aceasta dublează următoarea prevedere din proiect, care este una mai concisă și corespunde exact cerințelor statuate la art.78 alin.(1) lit.b/1 din Codul muncii.

În normele supuse expertizei anticorupție nu au fost identificați careva factori și riscuri de corupție.

29.06.2020

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:

Cristina DIACENCO, Inspector principal

C. Diacenco